

MEMORIU DE ACTIVITATE

INFORMAȚII GENERALE:

NUMELE: **Opriș**
PRENUMELE: **Ioan**
ADRESA: privat: București, str. Odobești, nr. 13, bl. V 35, sc. A, et. III, ap. 12, sector 3
la instituție: Muzeul Național de Istorie a României, Calea Victoriei, nr. 12, 030026 București, România
TELEFON: domiciliu: 021 – 673.62.46
la instituție: 0040 – 21 – 315.82.07
Telefon mobil: 0723.16.42.51
FAX : 0040 – 21 – 311.33.56
E-MAIL : direct@mnir.ro
DATA NAȘTERII: 9 iunie 1942
LOCUL NAȘTERII: Lechința de Mureș, jud. Mureș
STAREA CIVILĂ: căsătorit, un copil
ÎNĂLȚIMEA: 1,78 m
GREUTATEA: 90 kg
LIMBI STRĂINE: engleza – bine
franceza – mediu
HOBBY: fotografia

FIȘA ACADEMICĂ:

- 1977–1983 – Studii de doctorat la Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie, Cluj-Napoca. Subiect: **Comisia Monumentelor Istorice – Secția pentru Transilvania. Istorie și activitate**. Conducător: acad. Virgil Vătășianu; diplomă de doctor în istorie (specialitatea istoria artei): 1983;
- 1960–1965 – Studii la Universitățile „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca și Facultatea de Istorie, Universitatea București; diplomă de licență: 1965;
- Liceul nr. 2, Turda, secția umanistică; diplomă de bacalaureat: 1960.

INIȚIERE ȘI RESPONSABILITATE PENTRU MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI PUBLICAȚII:

- Colocviu și volum anual „Cotrocenii în istorie” (1992/1993);
- Colocviu și volum anual de „Artă decorativă” (1992/1993);
- Volum documente „Cotrocenii în istorie” (1992/1993);
- Conferințele naționale dedicate Patrimoniului Cultural Național (1993, 1994, 2001–2004).

RESPONSABILITĂȚI ȘTIINȚIFICE / UNIVERSITARE:

- profesor asociat la Universitățile „Athenaeum” și „România de Măine”, Spiru C. Haret, Facultatea de Urbanism și Restaurare (1990–1995);
- profesor de muzeologie și istoria conservării la Centrul de Pregătire și Perfecționarea Profesională a Specialiștilor din Cultură (din 1971);
- profesor asociat la cursurile postuniversitare ale „Academiei de Arte” – București (1978–1986);

- conducător de lucrări de diplomă la Universitatea „Spiru C. Haret” (1995) și Universitatea „Valahia” (din 1996);
- profesor de muzeologie la Universitatea „Valahia” (din 1996);
- profesor de Istoria conservării la Universitatea București – Facultatea de Litere (masterat etnografie-folclor) (din 1995);
- membru al Comisiei Muzeelor și Colecțiilor (1990–1991);
- conducător de doctorat la Universitatea „Valahia” (din 2000);
- referent oficial la peste 60 lucrări de doctorat.

CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE DE MUZEOLOGIE ÎN DIFERITE ȚĂRI:

- Germania, Anglia, Canada, SUA, Franța, Belgia, Ungaria, Israel, Austria etc.

CĂLĂTORII DE DOCUMENTARE:

- Olanda, Iugoslavia, Belgia, Italia, Germania, SUA, Austria, Franța, Anglia.

EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ:

septembrie 2009 prezent	– profesor universitar asociat, conducător de doctorat, Universitatea „Valahia”, Târgoviște; și colaborator Centrul Național de Cercetare și Documentare în Domeniul Muzeologiei „Radu Florescu” (Muzeul Național de Istorie a României)
septembrie 2008 septembrie 2009	– cercetător științific principal gr. I, Muzeul Național de Istorie a României – Secția Centrul Național de Cercetare și Documentare în Domeniul Muzeologiei „Radu Florescu” (șef de secție);
septembrie 2008 prezent	– profesor universitar, Universitatea „Valahia”, Târgoviște;
din 29 decembrie 2004 – august 2008	– profesor universitar, Universitatea „Valahia”, Târgoviște; – cercetător științific principal gr. I, Muzeul Național de Istorie a României – Secția de Istorie;
18 ianuarie 2001– 29 decembrie 2004	– secretar de stat pentru Patrimoniul Cultural Național, Ministerul Culturii și Cultelor;
1999 (1 octombrie)	– profesor universitar, Universitatea „Valahia” Târgoviște; – director la Fundația Culturală Română;
1994–1999	– director coordonator Programul Folklife – România „Porți Deschise” (Washington – Smithsonian Institution – Fundația Culturală Română); – cercetător științific pr. gr. I, Muzeul Satului, București;
1993–1994 (1 noiembrie)	– director general al Direcției Protecția și Valorificarea Patrimoniului Cultural Național din Ministerul Culturii;
1991–1994 (25 mai)	– director general al Muzeului Național Cotroceni (deschis la 27 decembrie 1991);

- 1990–1991
(1 august)** – **coordonator și director al Direcției Muzeelor și Colecțiilor**, departament creat la 5 februarie 1990 ;
- 1982–1990
(1 aprilie)** – **redactor principal la Editura Științifică și Enciclopedică**
- 1977–1982** – **inspector coordonator în probleme de specialitate (15 septembrie) în Consiliul Culturii și Educației Socialiste – Direcția Economică și a Protejării Patrimoniului Cultural Național;**
- 1975–1977
(1 septembrie)** – **șeful Serviciului evidență, studii, valorificare din cadrul Direcției Patrimoniului Cultural Național;**
- 1971–1975
(15 aprilie)** – **expert-instructor în cadrul Centrului Special de Perfecționare a personalului din sistemul culturii;**
- 1966–1971
(5 octombrie)** – **director al Școlilor generale Pelinu și Dormărunt (jud. Ialomița) ;**
- 1965–1966
(1 septembrie)** – **profesor de istorie la Școala generală Arțari (jud. Călărași).**

PARTICIPĂRI LA CONFERINȚE ȘI REUNIUNI NAȚIONALE:

Peste 550 de participări, însoțite de comunicări și lucrări de specialitate cuprinse în programul respectivelor evenimente. Detalii pot fi furnizate la cerere.

PARTICIPĂRI LA CONFERINȚE ȘI REUNIUNI INTERNAȚIONALE:

Peste 50 de participări, însoțite de comunicări și lucrări de specialitate cuprinse în programul respectivelor evenimente. Detalii pot fi furnizate la cerere.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ :

I. CĂRȚI:

1. Ioan Opreș, Maria Soveja, Ioana Burlacu, *Mărturii ale trecutului* (album de documente), Direcția Generală a Arhivelor Statului, București, 1980 (reeditare 1993);
2. Ioan Opreș, Varvara Aioanei, Alecsenia Andone, Ion Ardeleanu, Vasile Irimia, Constantin Botoran, Tudor Bucur, Valentina Costake, Lelița Gămulescu, Mircea Mușat, Rodica Mușetoiu, Emilia Poștăriță, *Desăvârșirea unității naționale statale a poporului român. Recunoașterea ei internațională. 1918. Documente interne și externe*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, vol. V–VI, 1986;
3. Ioan Opreș, *Ocroțirea patrimoniului cultural. Tradiții, destin, valoare*, Editura Meridiane, București, 1986, 244 p., -
4. Ioan Opreș, *Protejarea mărturiilor cultural-artistice din Transilvania și Banat după Marea Unire*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988, 291 p. -
5. Ioan Opreș, *La protection du patrimoine culturel en Roumanie* (și ediție în limba engleză), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988;
6. Ioan Opreș, *Istoria muzeelor din România*, Editura Mouseion, București, 1994, 158 p. + ilustrații
7. Ioan Opreș, *Comisiunea Monumentelor Istorice*, Editura Enciclopedică, București, 1994, 167 p., ISBN 973-45-0077-5
8. Ioan Opreș, *Alexandru Lapedatu în cultura românească*, Editura Științifică, București, 1996, 363 p. + ilustrație, ISBN 974-44-0190-4;
9. Ioan Opreș, *Alexandru Lapedatu și contemporanii săi*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1997, 275 p. (ediția a II-a, 2014)
10. Ioan Opreș, *Anton Golopenția. Un destin frânt*, Editura Banatica, Reșița, 1998, 153 p., ISBN 973-97994-8-5
11. Ioan Opreș, *Procesul ziariștilor (1945)*, Editura Albatros, București, 1999, 258 p., ISBN 973-24-0656-9
12. Ioan Opreș, *Transmuseographia*, Editura Oscar Print, București, 2000, 614 p., ISBN 973-9264-75-1;
13. Ioan Opreș, *Managementul muzeal*, Editura Centrului pentru formare, educație permanentă și management în domeniul culturii, București, 2000;
14. Ioan Opreș, *Monumente istorice din România*, Editura Vreamea, București, 2001, 735 p., ISBN 973-645-007-4
15. Ioan Opreș, *Cercuri culturale disidente*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2001, 424 p., ISBN 973-9436-25-0
16. Ioan Opreș, Mihaela Bodea-Bonfert, Marius Porumb, *Monumente istorice de pe Valea Arieșului*, Editura Oscar Print, București, 2001, 130 p, ISBN 973-8224-19-5
17. Ioan Opreș, *Muzee și colecții din România*, Editura Enciclopedică, București, 2002, 380 p., ISBN 973-45-0416-9
18. Ioan Opreș, *Istoricii și Securitatea*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2004, 710 p., ISBN 973-45-0489-4;
19. Ioan Opreș, *Aurel Decei sau destinul disperării*, Editura Enciclopedică, București, 2004, 230 p + anexe, ISBN 973-45-0485-1; (ediția a II-a, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2011);
20. Ioan Opreș, *Donații și donatori*, Editura Oscar Print, București, 2005, 222 p., ISBN 973-668-079-7
21. Ioan Opreș, *Muzeosofia*, Editura Oscar Print, București, 2006, 264 p., ISBN 973-668-135-1;

22. Ioan Opreș, *Istoricii și Securitatea*, vol. II, Editura Enciclopedică, București, 2006, 744 p, ISBN (10)-973-45-0544-0;
23. Ioan Opreș, *Vasile Stoica în serviciul României*, Editura Oscar Print, București, 2008, 641 p, ISBN 978-973-668-196-7;
24. Ioan Opreș, *Provocarea noilor muzeografii*, Editura Muzeului Brăilei, Brăila, 2008, 236 p, ISBN 978-973-668-1871-16-5;
25. Ioan Opreș, *Managementul muzeal*, Editura Cetate de Scaun, Târgoviște, 2008, 182 p., ISBN 978-973-8966-63-5 (ediția a II-a 2010); 176p. ISBN 978-606-537-059-7
26. Ioan Opreș, *5 destine de muzeografi*, Editura Oscar Print, București, 2009, 191 p., ISBN 978-973-668-226-1
27. Ioan Opreș et alii, *Ghid de bune practici în protejarea patrimoniului rural*, Institutul Național al Patrimoniului, 2012, p. 7-26.
28. Ioan Opreș, *Colecționism, muzeologizare, patrimonializare*, Editura Oscar Print, București, 2013, 292 p. ISBN 978-973-668-348-0
29. Ioan Opreș, *Prezențe culturale românești în lume 1950-1970*, Editura Oscar Print, București, 2013, 539 p, ISBN 978-973-668-320-6
30. Ioan Opreș, *Istoricul Emil Panaitescu și Școala Română de la Roma*, Editura Oscar Print, București, 2014; 233p, ISBN 978-973-668-378-7.
31. Ioan Opreș, *Muzeograme vechi și noi*, Editura Oscar Print, București, 2014.
32. Ioan Opreș, *Muzeele din România*, Editura ALCOR, București, 2015.

II. STUDII ȘI ARTICOLE

Peste 380 de studii și articole publicate. Detalii pot fi furnizate la cerere.

III.3. Recenzii

1. Ioan Opreș, Lucia Apolzan, *The Carpathian Mountains History Treasure* (recenzie), București, 1986, în *Journal of the National Commission of Romania for UNESCO*, nos. 3–4, 1987, p. 201–206;
2. Ioan Opreș, *Das Burzenland*, o carte magistrală, în *ASTRA*, an II, nr. 10 (14), Brașov, 1999, p. 8–11.

IV. Îngrijire de ediții

1. Ioan Opreș, Vasile Drăguț, Tereza Sinigalia, *Colloque sur la conservation et la restauration des peintures murales*, Suceava, Roumanie, Juillet, 1977, Bucarest, 1980;
2. Alexandru Lapedatu, *Scrieri alese*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1985;
3. I.I. Russu, *Românii și secuii*, Editura Științifică, București, 1990;
4. Ioan I. Lapedatu, *Memorii*, Iași, 1998;
5. Alexandru Lapedatu, *Scrieri alese*, Editura Albatros, Cluj-Napoca, 1998;
6. Stelian Popescu, *Memorii*, Editura Albatros, București, 1999;

7. I.I. Russu, *Românii și secuii*, Cluj-Napoca, 1999 (ediție lb. franceză);
8. Ioan I. Lapedatu, *Ultimele însemnări*, Brașov, 2006.
9. De vorbă cu Radu Florescu. Amintiri și evocări, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2013

V. Co-autor al unor cataloage de expoziții

1. *Descoperiri arheologice în Regiunea Porțile de Fier* (București, Belgrad), 1978–1979;
2. *Civilizația daco-geților în perioada clasică* (Bruxelles, Luxemburg, Haga, Roma, Londra, Paris, Cracovia, Sofia, Viena, Köln), 1979–1981;
3. *Tezaurul arheologic al României* (Frankfurt am Main, Rotterdam), 1994;
4. *Monumentele istorice din România* (Franța, 1994).

VI. Activități redacționale și de consiliere

1. Membru în colegiul de redacție la revistele Bucovina (Suceava), "Peuce", Tulcea; "Studii și comunicări – Danubius", Galați; "Istorie și civilizație", București, "Revista de artă", Chișinău; "Studii și comunicări", Universitatea Valahia, Târgoviște
2. Membru în Consiliul Științific: Institutul de cercetări eco-muzeale Tulcea, Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti", Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi, Muzeul Național "Bran", Muzeul Carpaților Răsăriteni – Sf. Gheorghe; Muzeul Țării Făgărașului.

VII. Autor seturi diapozitive și filme documentare

1. *Ocrotirea patrimoniului cultural național* (în colaborare cu Virgil Căndea), Studioul Al. Sahia, 1976;
2. *Ocrotirea patrimoniului arheologic în România* (Animafilm, 1988) – set diapozitive;
3. *Ocrotirea monumentelor istorice în România* (Animafilm, 1988) – set diapozitive;
4. *Monumente românești din Transilvania* (Animafilm, 1989) – set diapozitive;
5. *Balcic* (Andia Film, 1992);
6. *Reședințe cantacuzine* (Andia Film, 1993);
7. *Muzeul Național Cotroceni* (în colaborare cu Virgil Căndea, Televiziunea Română, 1993);
8. *Muzeul Național Cotroceni* (Andia Film, 1993);
9. *Obiceiuri tradiționale la români* (Fundația Culturală Română, 1999);
10. *Cultura populară tradițională comparată din Transilvania* (Fundația Culturală Română, 2000);
11. *Constantin Brâncuși* (Ministerul Culturii și Cultelor, Institutul pentru Tehnică de Calcul, 2001–2005);
12. *Alexandru Lapedatu* (Televiziunea Română, 2004, realizator: Lucia Hossu-Longin).

VIII. Coordonare proiecte speciale

- Participarea României la Folklife Festival – Washington, Smithsonian Institute, iulie 1999;
- DonauFest (Ulm, Germania) – 2000, 2002, 2004;
- Programul de mobilitate artistică – Beratzhausen, Germania, 2001;
- Anul Internațional Constantin Brâncuși – 2002;

- Anul României în Suedia – 2002;
- Centenar Ion Irimescu – 2003;
- Anul României în Marea Britanie – 2004;
- Programul Regional de Patrimoniu Cultural – Consiliul Europei, 2003–2005;
- Programul internațional de cooperare „*The Museum professional exchange – New Museology*” dezvoltat în colaborare cu Metropolitan Museum of Art New York (din 2006);
- Programul de cooperare cu Institutul de conservare-restaurare Valencia, Spania (2009-2012)
- Coordonare programul de cooperare româno-spaniol „Dialog intercultural privind patrimoniul imaterial și muzeele”, cu „Revista de Museologia”, no. 52 / 2011 și no. 54/2012;

IX. Activități în cadrul organizațiilor culturale și profesionale din țară și străinătate.

- Consiliul Europei – Comitetul pentru Patrimoniul Cultural (1991–1994);
- Consiliul Europei – Comitetul pentru Patrimoniul Cultural și Natural (2001–2004);
- Fundația « Alexandru Tzigara-Samurcaș » (membru fondator);
- Asociația Română pentru Multimedia Activă (membru fondator și vicepreședinte);
- Forumul Montan din România (membru fondator);
- Asociația Română pentru Patrimoniu (membru fondator, premiul special 2004).

X. Distincții

- laureat al Premiului Academiei Române “George Oprescu” pe anul 1994;
- decorat cu Ordinul Pentru Merit – Cavaler (2002);
- decorat cu Ordinul “Stela dela Solidarieta Italiana” – mare ofițer (2004);
- premiul Fundației Magazin Istoric (2005) – pentru volumul *Istoricii și Securitatea (I)*;
- premiul Fundației Magazin Istoric (2006) – pentru volumul *Istoricii și Securitatea (II)*;
- premiul „Gheorghe Brătianu” al Fundației Magazin Istoric și al Băncii Naționale (2008) – pentru volumul *Vasile Stoica în serviciul României*
- premiul Revistei Astra (2008).

București

15 martie 2016